

Szerkesztőség:

I-ik kerület 460. házszám
hová a ap szellemi részét
illető közlemények kül-
dendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová az
előfizetési pénzek, a hırde-
tések és ezeknek díjai, vz
amint a felszólamlások kül-
dendők

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
2 korona. Egyes szám ára 16 fillér

Felelős szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó-
hivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

Közgyűlés.

Meglepetésekben, fordulatokban meg-
lehetősen érdekes gyűlést tartott képviselő
testületünk f. hó 17-én, melyen azonban
nagyon kevesen. mindössze 23-an vettek
részét városatyáink közül, kényelmetlennek
találván bizonyára többen az adósság „meg-
szavazását,” — a mely pedig már régen
adósság, csak hogy eddig drága volt,

Az első tárgy a város függő adóssá-
gának olcsóbb amortizációs kölcsönné va-
tó átalakítására vonatkozó előjárásági elő-
terjesztés volt, mit Máthé József főjegyző
referált. 139,243 koronát tesz ki ez a függő
adósság, Komáromy József erélyesen kell
ki a jelen gazdálkodás ellen, szemire ve-
ti az előjárásnak hogy két év alatt,
nem vitte keresztül az amortizálást, holott
erre határozott utasítása vol a közgyűléstől.
Ezen mulasztás folytán most már mintegy
20000 korona hátránya lesz a városnak a
pénz időközben történt megdrágulása foly-
tán. Az adósságból mintegy 6000. koronát
nem fogad el az amortizációra, mert erre
részben pótdadó vettett ki, részben pedig
egyik pénzalapból vétetett kölcsön. Itt is-
mét erős támadást intéz az előjáróság el-
len, hogy minden közgyűlési felhatalmazás
nélkül kölcsönt vesz föl pótdadó által fede-
zett kiadásokra és ezt is amortizációs köl-
csönnel akarja vissza fizetni. Tiltakozik az
ilyen eljárás ellen és szigorú utasítást kér
arra, hogy jövőben ilyesmi elő ne forduljon.
Máthé József főjegyző a zilált politikai vi-

szonyokkal s a vármegye adminisztrációjá-
nak stagnálásával védekezett és — itt jön az
érdekes fordulat — tagadja, hogy valamely
alapból az ő tudtával, vagy utasítására kölcsön vétetett volna a köz-
gyűlés utasítása nélkül.

Itt meg jött a meglepetés. Egymás után
keltek föl Liphay főbíró és Mészáros II.
bíró és kijelentették, hogy egyenesen Máthé
főjegyző utasítására — aki akkor beteg volt —
vették ki a 2000 korona kölcsönt a kórház
álapból.

Máthé főjegyző újból kijelentette, hogy
ez nem áll, sőt ő azt mondotta akkor, hogy
ahoz nyulni nem szabad és a többi. A ki-
nos jelenetnek a tárgyalás folytatása velett
véget, megállapított, hogy a szükséglet
133000. kor. melynek fedezésére 140000.
koronára van szükség, melynek felvétele, —
Dr. Révész, Véli, Komáromy, Hay hozzá
szóllása után névszerinti szavazással, egy-
hangulag elfogadtatott.

Közben Komáromy indítványára a köz-
gyűlés a negyedik vásár ügyet Máthé főjegyző-
től Pappjegyzőhöz tette át azzal, hogy az
eljárást gyorsan vigye keresztül

A kórház tetejének újra csináltatását
elhatározta a gyűlés és pedig cserép fedés-
sel, a munkálat árlejtésre bocsátatik.

A polg. iskolai igazgatói lakás renová-
lására több — roppant ellentétes költség-
terv adatott be, p. o. a kőműves munkála-
tokra a legdrágább 1180 kor. a legolcsóbb
350 kor. az asztalos munkálatokra 1220 és
658 korona. Újabb eljárás alá vétetik és

pedig Hay Mór mérnök meghallgatásával.

Máthé főjegyző előterjesztette a polg.
isk. új igazgatójával történt eszmecseréjét,
mely szerint az igazgató kilátásba helyezte
az iskolának állami kezelésbe vételét. Máthé
főjegyző ezt javasolná, ha az állam a még
fennálló 16000 kor. adósságot átvenné és
beleegyezne ama kikötésbe, hogy ha az is-
kola megszűnne, az épület a város tulaj-
donába vissza szállana. (De hát ez meg
csak álom vagy ábránd, ámbar megvalósu-
lása kívánatos lenne, egy nyügtől megsza-
badulnánk)

A paládicsi holt ut 5 1/2 hold bérlete
e hó 29-én lejár, mely Antos Béláé volt 42
frt bérösszegért. Máthé ezt befásítani javas-
olja. Ennek ellenében Komáromy nyilván-
os árverésen továbbra is bérbe adni kí-
vanja, de óhajtja, hogy Antos János a to-
vábbi bérlettel, esetleg az örök áron való
megvétellel megkínáltassék. Ehhez a köz-
gyűlés hozzá járult.

Makay János a városban szerte lévo,
s a város tulajdonát képező üres fundusok
értékesítését indítványozza. A kateszteri be-
tétszerkesztés által eszközrendő tulajdonjog
rendezésével ez elvileg elis fogadtatott.

Máthé József főjegyző rendőreink czi-
mét redukálni javasolja községi szolgálak czi-
mére, mert a számadásoknál e miatt zava-
rok vannak a felsőbb hatóságoknál.

Papp jegyző nem tulajdonit semmi
fontosságot a változtatásnak, a számadások-
ban szerepeljenek szolgálak gyanánt. de te-
kintélyük és rendőri szolgálatak hathatós

TÁRCZA.

AHOL A VENDÉGEK TÁLALNAK.

Az „Abony” eredeti tárczája.
— Irta: Vadász (Veverán) Lajos. —
(Folytatás.)

A példa, miként az érett gyümölcs, ugyszól-
ván az ölnkbe hullott. Látjuk, mennyire el va-
gyunk maradvá kereskedelmi és ipari téren és óh
csodák-csodája, azért ma is egyre szaporítjuk a
tudományos pályákra előkészítő középiskolák szá-
mát. Azután itt vannak az ugynevezett polgári
fiúiskolák. Minő indító ok tette szükségessé ezen
iskolák felállítását — talán mindenki tudja. Meg-
felelő műveltséget nyújtani a gyakorlati, jobban
mondva, a kézműves pályákra igyekvő ifjaknak.
Ámde a dologból nem lett semmi sem, mert a
polgári osztályokat végzett ifjak kilencz-tizedrésze
nem ment kézműves pályára, hanem felespott:
hivatalnoknak. Versenyre keltek a sok iskolát vég-
zett diplomásokkal s bizony mondom, a versenyből
győzedelmesen kerültek ki, mert sok-sok ezer dip-
lomás ember nem örvend nálunk oly jó anyagi
ellátásnak, mint a négy polgári osztályt végzett
sok-sok ezer ember. Azután ez az inyesiklandozó
cámpány szülő anyja lett bizonyos igényeknek is.
A esendő- és katoná pályáról, az iparos és ke-
reskedő osztályból egyszerűen kiváltak a hivatal-
noki ámbícióra hajlandó elemek. Nekifeküdtek a

tanulásnak s mert négy polgári osztályról a vizsga
letétele nincs éppen valami nagy nehézségekhez
kötve — legyűrték, azután nemcsak az autonóm-
joggal felruházott hatóságoknál, sőt még az állam-
nál is sikerült megfelelő protekciók útján elébe
válni azoknak, kik 12—16 esztendői küzdöttek
át az egyes iskolákban.

Igy míg egyrészt az említett foglalkozási
ágak az ámbíciózus, mondhatni tehetséges elemek
folytonos és szakadatlan kiválása folytán egyre
gyengülnek, a hivatalnoki státus általuk alig nyer
valamit. Másrészt ez a visszas állapot jogos keser-
rűséggel tölti el azokat, kik ugyszólván véres ver-
itékkel szerezték meg a diplomát s egy sorban,
vagy éppen alantabb állanak, mint amazok.

Ez az állapot egészen tarthatatlanná vált és
ilyen körülmények között a polgári fiú iskoláknak
alig lehet létjogosultságot vindikálni; de más
szempontból is nehezen, mert tisztí és altisztí
állások betöltésére jogosító egyéneket a hivatalnoki
karhoz, elég bőven szolgáltatnak a gimnáziumok
és realiskolák olcsóbb osztályaiból kimaradt ifjak
révén. Ne sutor ultra crepidam s azért a polgári
fiúiskolákat végzett ifjak menjenek kereskedelmi,
avagy kézműves pályára. S hogy ez tényleg így is
legyen, tessék törvénybe iktatni.

A tisztviselői karnak régi óhaja az, hogy
szolgálati pragmatikáját már egyszer megvalósulva
lássa. Nos, ha ez a kérdés igazságosan meg leend,
oldva, erősen hiszem, hogy az érdemes és számos
szolgálati évvel bíró embereknek nem kell ezután
mélyen csalódva szemlélni, hogy a protekció mi-
ként ültet elébe tejeles szájú kezdőket. Erőssen

hiszem, meg fog szünni minden más egyéb visz-
szás helyzet is, melyekre most nem lehet ezélem
kiterjeszkedni már az önök szives türelmőkre való
tekintettel.

Egyébként jelenlegi helyzetünket legjobban
jellemzi e pár szó: függős alulról és felülről egya-
ránt. Ez a függőleges helyzet azonban elviselhe-
tetlennek nem volna mondható, ha tudná az ember,
hogy legalább amikor nem „függ” néhány boldog
órának örvendhet néhanap. Ámde erről szó sem
lehet. Az anyagi ellátás a megmondhatója, hogy
miért nem. Nálunk ezen a téren óriási arányta-
lanságot tapasztalhatunk. A kis emberekkel nem
sokat törődnek, aztán a családi tisztviselő fizetése
a nőtlen és hajdon tisztviselő fizetésétől semmi-
ben sem különbözik, pedig amaz kettős szerepet
tölt be. Hivatalnokoskodik és a hazának honpol-
gárokat nevel.

Más, egyéb sérelemről, nem szólok ezuttal,
mert ugy hallom, hogy a közel jövőben méltányos
és jogos kívánságainkat teljesíteni fogják. Videánt
Consules! ?”

Karikás köszönetet mondott a tisztviselőnek
érdekes fejtegetéseért, az intéző pedig a jegyzetet
az illetékes negyedik tábla helyezte.

Most közkívánatra a házigazda vette át
a szót.

„Egészen fel vagyok lelkesülve, azért enged-
jék meg nekem tisztelt uraim, hogy eredeti ter-
ventől eltérve, de részint az önök kívánságára is
— a találásban némi segítségükre legyek.

Uraim, sok éven át szerzett tapasztalataim
arról győztek meg, hogy mi nem vagyunk egy

teljesíthetése érdekében maradjanak továbbra is rendörök. A közgyűlés erre az álláspontra helyezkedett.

Bemutattatik Hay szállító számlája, mely szerint a betét szerkesztési bizottság részére szállított nyomtatványokért 248. kor. megtérítését kéri, minthogy ezen szükséglet nem képezi a város rendes szükségletét s azt az általános összeg keretében nem készítheti el. Múltányossági szempontból — Temesközy Gerzson ellenzése dacára — ennek a közgyűlés helyt adott.

Király Antal az iránt kérvényezett, hogy engedje meg a város, a birtoka 1/6 részére bekebelezett, s az ő családja kihalása esetére szülő utóöröklési zálogjogának törlesztését, mint hogy ez, birtokainak szabad használatában gátolja. A közgyűlés egyezkedést ajánlott föl.

Papp jegyző előterjesztette Saffran Róza községi kézi munka tanítónő lemondását. Ajánlja, hogy ez az állás szüntessék be, mint hogy a polgári iskolánál az is kötelezőleg fenn áll. A közgyűlés a lemondást tudomásul vett s Papp jegyző javaslatát elfogadta.

Végül Temesközy Gerzson indítványozta, hogy tekintettel Abauj, Borsod. Zemulén és Szabolcs vármegyék mező városai mozgalmára, mely szerint a nagyközségek mező városokká leendő átalakítását és autonómiájuk kiszélesítését vették célba, — az e tárgyban, e hó 20-án, Budapesten tartandó országos congressusról Abony sem hiányozhat. az elvi csatlakozás maczifesztlására városunk képviselőjére Liphay György főbíró kiküldessék. A közgyűlés az indítványt egyhangulag elfogadta s a congresszuson képviselőjékre Liphay György főbíró és Máthé József főjegyzőt kiküldötte. Ezzel a közgyűlés véget ért.

A ceglédi izr. templom felavatása.

A ceglédi izraelita hitközség igen nagy anyagi áldozatok árán a régi épület helyén egészen új és a követelményeknek teljesen megfelelő imaházat emelt. Az építész a múlt év tavaszán lett megkezdve s már ősszel teljesen elkészült, míg a belső részének kifestése a folyó év nyarán történt

cséppel sem praktikus nemzet. Termeljük egyremásra a szebbnél-szebb, az üdvösebbnél-üdvösebb eszméket, be is állítjuk azokat oda, ahova illenek, azonban a gyakorlati életre kevés, vagy éppen semmi hatásuk sincs. Mi ennek az oka? Az, hogy mi mindig és mindenben csupán csak az elméletnél maradunk. Szépen csengő rigmusokkal teletöltjük az országot, hogy ez, vagy amaz ujtás mily hasznos lesz az országra nézvést. Könyveket is iratunk róla, szak-állásokat is kreálunk bőven, de a kivített biztosító, a rögzítő, kézzelfogható eszközök uraim alig vagy ép niucsenek.

Pár példával fogok szolgálni, habár tudnék akár százat is.

Uradalomban ugyanis részint hazafias szándékból, részint gyermekeim és cselédeim jól fel-fogott érdekére való tekintettel iskola állítását határoztam el. Minthogy mindent előre megfontolt tervvel szoktam keresztülvinni, magamhoz kéretem több néptanítót. Önök talán kérdezik, hogy miért nem egyetemi tanárokat hívtam? Felelek rá! Azért, mert ehhez a dologhoz ők értenek a legjobban. És ezzel egyszersmind példát akartam statuálni, hogyha talán — tán áránkéteznének valami ügyben, hát mindig az a h o z é r t ő embereket igyekezzenek összetoborzani.

Na, de eljöttek az én néptanítóim és beszéltek sok minderről. Az iskola-épület nagyságáról, annak higiénijáról, felszereléséről, ujtásokról stb. Mondhatom, nagy szakavatottságról tettek tanubizonyosságot, ámde engem leginkább a tanító sorsa érdekelt. Jól tudván, hogy a nevelés-oktatás első-sorban a tanítón fordul meg. Kérdéseimre minde-

meg. Ugyancsak most lett felállítva az orgona, melyre a szükséges összeg közadakozás útján lett összegyűjtve.

F. hó 12-én tartatott meg a felavatás, mely alkalomra a vidéki izr. hitközségek, a helybell testületek és hivatalok nyomtatott meghívó útján lettek az ünnepélyre meghíva.

Négy óra után pár perccel megjelent Gubody Ferenc polgármester diszmagyarban, átvette Beck Jakab hitközségi elnöktől a templomkulcsot, és kinyitotta a főajtót s bevonultak a templomba. A hitközség képviselői vitték a Tórákat, melyeket elhelyeztek a frigyszekrénybe. A belépéskor megszólalt az orgona s eközben elhelyezkedtek a városi képviselők, a különböző egyesületek és testületek kiküldöttei, valamint a vidéki küldöttségek is.

A felavató ünnepélyen a következő vidéki izr. hitközségek voltak képviselve: monori 6, pillisi 4, albertirsai 5, abonyi 6, szolnoki 6, nagykőrösi 8, kecskeméti 6, tápiószelvi 14, és tápiógyörgyei izr. hitközség 5, taggal. Az Országos Magyar Izraelita Iroda képviselőjében dr. Mezei Ferenc titkár jelent meg. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter, a város országgyűlési képviselője levéllel mentette ki távollétét.

Grünwald főkantór szép éneklése után a kar, orgona kíséret mellett eléakelte a Hymnuszt, melyet a minden felekezethől összeállított énekkar adott elő. Sudik Gyula rkath. tanító vezetése mellett, majd dr. Feldman József szép beszéd kíséretében meggyújtotta az örök mécset. Ransburg Adolf tanító és egyházközségi jegyző felolvasta az izraelita hitközség és templomépítés történetét tárgyaló emlékiratot, melyet a vidéki küldöttségek és helybeli hivatalnokok és testületek fejei irtak alá és elhelyezték azt az oltár lépcsője alatt levő zárkóba. A zárkónek kalapácsal való megütésekor dr. Feldmann József rabbi a következő jelmondatot mondta: „A hazáért mindent és a hazát semmiért.

A délelőtti ima elvégzésével dr. Feldman rabbi lépett a szónoki emelvényre, s a nála megszokott nemes hévvel mondta el magasröptű beszédét. felavatóván a templom különböző részeit és az abban elhelyezett tárgyakat, majd Isten áldását kérte a hitközség tagjaira, az egybegyűltekre a város egész lakosságára. Ezután a frigyszekrény előtt imát mondott a királyért, majd a kar az egybegyűltekkel együtt énekelte orgonakíséret mellett a Szózatot.

nik előadta észrevételeit. Az ügy végeredményében rendkívül siralmas képet nyújtott, amire aztán elhatároztam, hogy iskolának palotát ugyan nem emelek, de építék jó és megfelelő termet, fölszerelem az éppen szükséges kellekekkel. Ellenben a tanítónak olyan díj adását határoztam el, hogy belőle tisztességesen, gondtalanul és úri módon megélhessen.

A nevelés-oktatás ügy ilyenképen fölkellette érdeklődésemet. Nosza, „ill a berek, nádak, erek” — beutaztam tanulmánykép az egész országot. Sokat nyertem vele, mert a mellett, hogy uradalomban véghezvitt intézkedéseim helyességéről tökéletesen meggyőződtem, tapasztalatokat szereztem sok fölszemes ujtásról, melyek ha elmaradtak volna, s ha azok a kiadásokat a néptanítók méltóbb díjazására fordították volna, ma föltétlenül előbb allanánk.

Gazdálkodó állam lévén, szerencsés gondolatnak tartottam az ugynevezett „gazdasági ismétlő iskolák” létesítését. Meg is néztem, hogyan működnek azok. Kíváncsiak talán önök is reá? Szívesen szolgálok a felvilágosítással.

Hát úgy működnek a mi gazdasági ismétlő iskoláink, hogy sehogysem működnek. Azaz mégsem úgy igaz egészen. Elméletileg folyik az oktatás, mint a parancsolat. Pompásan szántanak, vetnek; furnak, faragnak; sütnak, főznek; varrnak a nebulók az olvasó-könyvekből verkli módjára elreczítálva. Földet, eszközt, az azokkal való bánásmódot egyik sem láthatja, mert ezokról szó sincs. Nem ad sem az állam, sem más iskola-fentartó. S még ráadásul ott is földet művelnének

Este fél 8 órakor a Központi Szállodába gyülekeztek, a hol társas vacsorát rendeztek.

A harmadik fogásnál Gubody Ferenc polgármester felköszöntőt mondott a királyra, dr. Halász László pedig Kossuth Ferenczre. Toasztot mondták még dr. Halász Márton Gubody Ferenc polgármesterre és a városi tanácsra, s többen, köztük Takács József ev. ref. lelkész, Blumgrund Naftali abonyi rabbi mondott magas szárnyalású beszédét.

A kávégróf.

Szívesen adunk helyet az alábbi érdekes levélnek, melyet hozzánk juttattak:

„Én az utóbbi években — jelentő gr. Vay Sándor — minden szabad időmet Fiumében töltöttem. Itt ismerkedtem meg a különböző kereskedői körökkel és Fiumében tanultam meg azt, hogy egyes emberek mily nagy szolgálatot tehetnek nemcsak a kikötővárosnak, hanem a hazának is, ha itt megtelepülnek és kereskedelmet üznek.

Mert minden kiló árú, melyet egy fiumei behozatali czég küld Magyarországra: az igazi magyar kereskedelem haszna marad és a mi behozatali kereskedelmünket gyarapítja!

Tudni kell ugyanis a fogyasztó közönségnek, hogy az országban elfogyasztott kávék és theák 9/10 részét a trieszti és a bécsi közvetítő kereskedelem szállítja a mi kereskedőinknek, s így a magyar közönség tudtán és akaratán kívül sok millióval hizlalja a bécsi és trieszti behozatali kereskedelmet!

A trieszti kávékereskedők magyar pénzen gazdagodtak meg és a bécsi theakereskedők palotáikat Magyarországon szerzett pénzen építették.

Pedig nekünk is van néhány előkelő, minden külföldi czéggel versenyképes kávébehozatali czégünk Fiumében, a kikről azonban a fogyasztó közönség alig vesz tudomást és ez oka annak, hogy e néhány magyar czég behozatala meg sem közelíti azt a mennyiséget, melyet egyedül csak a bécsi piac helyez el Magyarországon.

Ily viszonyok közepette azt hiszem, hogy a magyar kereskedelemnek is szolgálatot tesz az által, ha nevémmel és óriási ismeretségem révén, ha nem is sokat, de a magyar közönségnek legalább egy kis részét nyereim meg azon célból, hogy szükségüket Fiuméből szerezzék be.

— persze a levegőben — ahol a kézműiparnak volna létjogosultsága s ahol pedig a földmívelési tudnivalók allanak előtérben, ott sok szót vesztegetnek olyasmikre, amik nem odavalók volnának. Szóval, a lokális érdekeket is a sutba dobták.

Mindazonáltal, hogy ilyen sajnos tapasztalatokra tettem szert, gazdasági ismétlő iskolákat magam is fogok létesíteni uradalomban, de a következő irányelvek figyelembe vételével:

Éppen hat hold földet szántam erre a célra. Kis minta-gazdaság lesz ez, melyen a szőlő és gyümölcs kultúrának, a földmívelésnek, a konyhakertészetnek, iparnövényeknek külön-külön táblát szánok. Fölszerelem ezt a telepet minden szükséges eszközzel. De gondoskodom olyan időkre is, mikor künn nem foglalkozhatnak. Ilyenkor az iskola-teremben fűzfa-vesszőkből kosarakat fonnak, kaparós- és balta-nyeleket faragnak, seprüket kötnek. A leányok pedig foltoznak, varrnak, fonnak. A tanító úr, ki ezt az iskolát vezetni fogja, saját költségemen több nagy- és kisczemeset meg fog szemlélni, részt vesz több kézügyességi tanfolyamon, jártasságot szerez illetékes helyeken a gyümölcstermelés és értékesítésben, a szőlőművelés és borkezelésben. Rajta leszek, hogy előbb alaposan elsajátítsa, amit tőle várok. Előre látom: költség, kiadás lesz bőven reá, ámde idővel dusan megtérül minden, ez erős meggyőződésem.

Ezzel a kérdéssel végeztem is s most mint a gazdálkodó embert igen közlelő érdeklő ügyet, előveszem a cselédkérdést.

(Vége köv.)

Szinmagyar vállalkozásomhoz nem kérem senki szubvenzióját, hanem kérem a magyar fogyasztó közönség bizalmát és támogatását.

És amikor vállalkozásomat a t. fogyasztó közönség figyelmébe ajánlom, bizton remélem, hogy évek során eredményeket érek el és ha nem is alkothatok valami világra szólót, de megnyugvásomra fog szolgálni a tudat, hogy a jövődöbeli nagy magyar behozatali kereskedelem épületébe én is ragasztottam néhány tégladarabot.

Tisztelettel

Gróf Vay Sándor

Fiume.

MI UJSAG?

Krónika.

Pesti rigmusok.

Két testvér, kiket messze elszakított
Egymástól a vad élet-zivatar:
Szülőföldjéről elsodort magyarral
Ölelkezett a honmaradt magyar.
Egy érez szobor hideg talapatánál
Öntöttek fájó, forró könnyeket,
Az ősz komor, vigasztalan boruja
Lengett a síró testvérpár felett . . .

„Isten hozott, te édes, drága testvér!”
— Mondá az egyik, a ki honmaradt —
„Boldog vagyok, hogy karjaimba zárlak!”
— Mondá a másik, a ki elszakadt. —
És szólt amaz: „Maradj most már közöttünk,
E szentelt rögre kérlek, hogy maradj!
És ez felelt: „Megescskolom e földet,
De mennem kell, ha szívem is szakad.”

„Idegen földön, túl az Óceánon,
Mi az, mi esabit s visszaüz oda?
Hát nem beszélnek hozzád e göröngyök?
Nem vonz apád s anyádnak hullt pora?
Maradj, maradj közöttünk! Remélve látom,
Hogy bús könnyektől nedvesül szemed!
Mit is keresnél messze, más hazában?”
— És tompán szól a másik: „Kenyeret!”

„De hogyha sorsom menni kész is ismét
A lelkem e szoborban itt marad,
Millióknak lelke zokog e szoborban,
Hidegnek látszó érzéburok alatt.
A párja ott áll messze, tengeren túl,
Annak lábától száll imánk haza,
Washington mellett emlékeztek ránk,
Kiknek amott K o s s u t h a vigasza!

F e n ő.

— **Eljegyzés.** Havas Ignác, tekintélyes kereskedő, és neje, Czeisler Hermina kedves, bájos leányát Erzsikét f. hó 8-án eljegyezte Bak Pál szolnoki pénzügyi számtiszt, m. kir. tartalékos honvéd hadnagy. Öszintén gratulálunk.

— **Vármegyénk új tanfelügyelője** dr. Petri Mór lesz, aki eddig a miniszteriumhoz volt beosztva központi szolgálatra.

— **Személyi hir.** Érdekes vendége volt Király Ferencnek a napokban. Hajós Zsigmond, a m. kir. operaház ny. énekművésze idézött itt városunkban néhány napig, mint rokona Király Ferenc családjának, mely alkalommal egy estélyt néhány illusztris vendég társaságában töltött, mely társaságnak egyik tagja volt Temesközi József tanító is, mint a nagy művészeket ifjabb kori barátja, abból az időből, mikor még a művész kunhalasi lelkész volt. Igen érdekes társalgást fejtett ki a művész úgy a művészet terén, mint a politikában szerzett tapasztalatairól, ama viszonyai folytán, melylyel irodalmunk és politikai életünk nagyjaival való összeköttetései révén szerzett és európai utazásai alatt gyűjtött magának, de amelyeket szíves közlékenységgel bocsájt közre mely tudományosságra valló, vonzó előadásában. Hozza Isten közénk minél gyakrabban.

— **Kitüntetés.** Augusta Ő cs. és kir. fensége, Richter Belané urnót, a sanatorium egyesület körül szerzett nagy érdemeiért az „Augusta arany érem”-mel tüntette ki. Üdvözlöljük a nemeslelkű urnót kitüntetése alkalmából.

— **Szüreti mulatság.** Iparosainknak egyik kiváló sikerű mulatságai közé tartozik a szokásos évi szüreti mulatságuk, melyeket nemesek látogatottságuk, hanem az azokon szokásos tréfás bohózatok, szüreti extrawaganciák tesznek érdekessé és mulatságossá, miket még azoknak is

érdemes végignézni, akik már túl vannak a — tánczrenden és figurákon, de szívesen elgyönyörködnek ifjuságunk ártatlan tréfáin és maguknak is szereznek egy jó estét. Az önképző kör tagjai a szakegylet ifjuságával összefogva, október 7-én rendeznek az ipartestületben egy ilyen szüreti mulatságot, mely az idénben nagyobb szabású lesz az eddigieknél s már eddig is nagy érdeklődést keltett föl. Majd „mögtagasztaljuk!”

— **Sorozás.** Az idei sorozás, melynek a tavasszal kellett volna megtörténnie s melynek I. korosztályában az 1885. évbéli szülöttek fogtak elő állni, folyó év november 5. 6. 7. 8. 9 és 10-ik napjain ejtetik meg.

— **Komisz tréfa.** Taligát tolt egy szegény inas gyerek a szelei utcáú, utolérte egy uri kocsi, melyen csak a kecsis, ült maga. A gyerek megkérdezte, hogy utánna kötheti-e a tragacsot? Az igenlő válasz után oda csatolta a saroglyához a tragacsot, de míg mielőtt azon jól elhelyezkedett volna sőt még a tragacsot sem köthette jól oda, a kecsis közé vágott a lovaknak, a tragacs rostélyai között kilogott a gyerek lába s midőn a kecsis eszeveszetteen megindult, a gyerek lába a tragacs és az ut közt horzsolódott egy drabig, mire a tragacs elmaradt a kocsitól s a gyerekekkel felfordult, a gyerekek lábcsontja három helyen megrepedt, egy helyen pedig ketté tört, ott maradt az uton rettenetes fájdalommal ordítva. Szerencsére arra jött dr. Hirn városi tisztiorvos, aki rögtön ápolás alá vette a szerencsétlen fiút s a Lázár kereskedőtől kihozott négy pipa szár közé, ideiglenesen befászlizta a törött lábat és elszállította a fiút gondos bekötözés alá. Biz ennek fele se tréfa.

— **A sóhivatalokat megszüntetik.** A kormány a fogyasztó közönség érdekeire való tekintettel 1907-től kezdődőleg a sóhivatalok fokozatos megszüntetését tervezi, hogy a só értékesítésénél a só közvetítése lehetőleg csekély mértékben terhelje a fogyasztókat, ezzel kapcsolatban egyszersmind a lehetőségig korlátozni kívánja a só monopoliumszerű elárúsítását. A sóhivatalok megszüntetését a pénzügyminiszterium három éven belül az egész ország területén végrehajlja.

— **A beteg katonák sorsa.** Pitreich lovag hadügyminiszter rendeletet adott ki, melybe utalva arra a körülményre, hogy a katonai kórházak orvosai igen gyakran csak felületesen vizsgálják meg a jelentkező beteg katonákat és a kórházba való felvételt sokszor azzal tagadják meg, hogy a betegség nem igényel kórházi kezelést, ami aztán veszélyes következményekkel járhat, felhívja a közös hadsereg orvosi karát, hogy a jelentkező beteg katonákat a legnagyobb lelkiismeretességgel vizsgálják felül. A közös hadügyminiszteri rendelet a kórházban való humánus bánásmódra is kiterjed.

— **A borfogyasztási adó eltörlése.** A Magyarországi Bortermelők és Borkereskedők Országos Szövetsége, melynek erélyes munkásságát máris előnyösen érzik a bortermelők és a borkereskedők, az ősszel országos akeziót indít a borfogyasztási adó eltörlése érdekében. Már szét is küldték a felhívásokat a borvidékek érdekeltjeihez és magánosok mint nagyközsegek, valamint gazdasági egyesületek is igen nagy számmal jelentették be csatlakozásukat. Több helyvidéken már előértekezletet is tartottak és mindenütt a legnagyobb lelkesedéssel karolják fel az akeziót. A szövetség ez év őszén, valószínűleg október második felében, nagy meetinget fog rendezni Budapesten, amelyről egy monstredeputációt fognak menesztetni a kormányhoz és a képviselőházhoz, hogy a magyar bortermelőeknek erre az óhajukra felhívják az illetékes tényezőknél a figyelmét.

— **Ménlegényeket keresnek.** A kik a magy. kir. mentelepre katonának akarnak beállni, egészségi bizonyítványaikkal jelentkezzenek a nagykőrösi m. kir. mentelep osztályánál. A belepöktől megkívánják, hogy írni és olvasni tudjanak.

— **Vármegyénk közigazgatási bizottsága** csütörtökön Gulner Gyula főispán elnöksége mellett ülést tartott, a melyen Förster Aurél bizottsági tag utalt azokra a mizériákra, a melyek a főváros környékén levő állomásokon a waggonhiány miatt előállanak. A forgalom évről-évre emelkedik, a waggonok száma azonban ugyanaz marad s így előáll az az eset, hogy az utasok, bár mindegyiknek ülőhelyre van joga, állni kénytelenek s ha erre se telik hely, akkor a III. osztály utasait egyszerűen beteszik az I. osztályba. A bizottság elhatározta, hogy a waggonhiányból származó anomáliák megszüntetését feliratilag fogja kérni a kereskedelmi minisztertől.

— Betyár-világ Pestmegyében.

Monstre bünpör fekszik a kecskeméti kir. törvényszék előtt, amelyben a vádlottak száma körülbelül 20, a vádlottakat terhelő bűnselekmények pedig meghaladják jóval a százat. Ifj. Csepela György izsski 35 éves gazdálkodó a banda feje, aki legalább is hatvan különböző büntetést követett el. Melléje sorakozik Madaczký Antal 40 esztendő csengődi lakos, rovott múltú ember, akit 12 büntetést terhel, továbbá Fejszcs Mihály szabadszállási, hatvan éven túl levő gazda, akire 30 bűnre jut. A többi vádjott társakat is több-kevesebb büntetést terhel. A bünpörben 20 panaszos szerepel, a tartó száma körülbelül 50. 1905. év április hó 30-án éjjel Titelben a kir. adóhivatalt ismeretlen tettesek kirabolták. Ugyanekkor elloptak onnan több száz darab járatlevelet (passzus) is. Ezeknek nagy része ifj. Csepela György izsaki lakos kezébe jutott, aki társaival úgy értékesítette az üres járatleveleket, hogy — lopot hozzá lovat, ökröt, csikót, stb. mintegy 20 000 korona értékben. A banda megkezdte működését a Duna—Tisza közepén, folytatták a Tiszántul, a Dunántul és befejezték néhány héttel ezelőtt Izsákon, a hol a czirkáló csendőrség esipte őket nyakára épen abban a pillanatban, midőn maguk előtt hajtottak egy nagykőrösi gazdának tíz darab, mintegy 5000 koronát érő ökröt. Következett a listában Szentcs, Csongrád, Kiskunfelegyháza, Kecské, Szabadka, Ó-Becse, Mohács, Izsák, Kunszentmiklós stb., ahonnet mint a kámfor tűntek el a szebbnél-szebb jószágok. A csendőrség, bár gyanakodott rájuk, a jószágok egyik-másikat el nem kobozhatta, mivel azoknak járatleveleit rendben találta. Hamisították ezenfelül néhány község hivatalos pecsétjét, hogy hitelesebb legyen az irasuk, meg biztosabb a munkájuk.

— **Árpádmillennium.** A jövő évben lesz ezerszázéves annak, hogy Árpád, a honalapító meghalt. Ez alkalomra országos ünnepet rendeznek és népgyűlést tartanak a történelmi nevezetességű pusztaszeri mezőn, a hol Árpád és a hét vezér alkotmányunkat megpecsételték. A pusztaszeri Árpád egyesület az előmunkálatokat még ez év folyamán megteszi az Árpádmillennium nagy rendező bizottságával karöltve.

— **Az iparpártolás apostola.** „Cegléd lapársunk közli ezt a jóízű furesaságot: Szegeden nagyszabású iparpártoló kongresszus volt, melyen lángolva lobogott a lelkesedés. Különösen zajos hatást aratott az egyik szónok, a ki finom szabású orosz lakk cipőben lépett a dobogóra. A szónok angol szövetségű volt, mellen valódi belga aranyláncz csillogott; letette divatos kubai panamakalapját, majd lehuzta svéd kesztyűjét és beszélt. Ervelés közben idegesen igazgatva vakító fehér kezéjét, erélyesen gesztikulált prágai Hardtmuth irónjával, sűrűn törülgette homlokát illatos bécsi zsebkeendővel. . . És a hallgatóság zajosan megtapsolta az előadót, akinek minden szava ből látszott, hogy lankadatlan buzgalomú, igaz apostola a magyar iparnak . . .

— **A katonák eltöltése a politizálástól.** A közös hadügyminiszter a hadtestparancsnokokhoz bizalmas rendeletet intézett, melyben utasítja őket, hogy tiltsák meg a tiszteket, hogy politizáló társaságokba járjanak, vagy hogy politikai lapokba cikkeket írjanak. A hadügyminiszter ezt a tilalmat azzal indokolja, hogy az utóbbi időben, főleg a magyar csapatoknál, gyakran fordultak elő kellemetlen incidensek azáltal, hogy aktív tisztek a politikába ártották magukat.

— **A kuglizás nem tiltott szerencsejáték.** Ezt a sokakat érdeklő határozatot mondotta ki a királyi Kuria egy bünpör kapcsán, mely kuglizásból keletkezett. Itéletét a „következőképen indokolta: a kuglizás nem tekinthető oly játéknak, melynek kimenetele egyedül a véletlentől vagy a szerencsétől függ, tehát a nyert pénz nem tekinthető olyanak, mintha tiltott esemény útján jutna a nyertő birtokába.

Iroda áthelyezés.

Van szerencsém a t. jogkereső közönséget értesíteni, miszerint ügyvédi irodámat Vajda Ferencz úr I. ker. Czeplédi-ut 66. sz. házába helyeztem át. Tisztelettel:

Dr. Révész Géza
ügyvéd.

A PESTI NAPLÓ UJ KARACSONYI AJANDÉKA

A Pesti Napló karácsonyi albumainak sorozata a magyar génius javakineseinek gyűjteménye. Irodalmunk és művészetünk hatalmas alkotásait méltó, nemesen diszes formában mutatták be a Pesti Napló előfizetőinek. Valamennyi esemény-számba ment a magyar könyvpiacra. Náluk szebb, előkelőbb, értékesebb diszmunkák nem igen jelentek meg. S a Pesti Napló az ő albumait ajándékolja előfizetőinek.

A Pesti Napló idei ajándéka az 1906. évi karácsonyi albuma meg fog felelni a Pesti Napló diszmunkái hagyományainak. Meg fog felelni nekik abban is, hogy kiállítására fényével felül fogja mulni a megelőző évi kiadványokat. Minden kötetje külömb volt az előzőnél, pedig azok az előző kötetek is egytől-egyig remek diszművek voltak. — A Pesti Napló idei ajándékkönyve

R á k ó c z i A l b u m

lesz. Nem tudományos, csak a történelem kutatásaiban gyökerező irodalmi és művészeti diszmunka lesz. Ismertetni fogja a nagy kor hőseit, ünneppontjait és izgalmas hétköznapjait. Izzó törekvéseit, lobogó indulatait, mélyes hangulatait, dicsőségét és szenvedéseit. Javairók fogják megírni a nagy szabadságharcz eleven krónikáját. És meg fog szólalni ebben a kötetben a kor költészet és izzó muzsikája. A dalnokot és a tárogatóst is tanúságba idézzük. S a képzőművészetet is. Az egykorit és az újat, hogy képben, rajzban ábrázolja azt a szentséges hőskort.

Nagyszabású festmények, elsőrangú illusztrációk, kiváló mesterek alkotásai díszítik majd e művet. S a műlapokon kívül a sokszorosító művészet egész sor több

szinnyomású képen

fog remekülni. E diszes tartalomhoz méltó lesz a keret. Bekötését a magyar iparművészet elsőrangú mesterére bizzuk. Hadd feleljen meg a remekmű nemes tartalmának a külső megjelenése is.

Ezt az új páratlan díszű ajándékot megkapja karácsonyra a Pesti Napló állandó előfizetőin kívül

minden új előfizető is

aki mostantól kezdve egy évre megszakítás nélkül a Pesti Napló-ra előfizet, illetve, aki karácsonyig legalább egy félévi díjat befizetett és egy további félévi előfizetésre magát kötelezi. Az előfizetés fél- és negyedévenként, sőt havonta is eszközölhető s kívánatra külön értesítést küld e módzatokra vonatkozólag a

PESTI NAPLO kiadóhivatala, Bpest, Andrássy-út 27.

ELŐFIZETÉSI ÁR: 1 évre 28 kor., fél évre 14 kor., negyedévre 7 kor., egy hóra 2 kor. 40 fillér
Mutatványszámot szívesen küldünk.

Sömörbetegek

olyanok is, kik sehol gyógyulást nem találtak, kérjenek prospektust és hiteltel bizonyító leveleket teljesen ingyen Rolle C. W. gyógyszerész.

Altona-Bahrenfeld. (Elbe.)

Első Styriai kötőgépgyár

Fogl J. L. műgépész

Magyarországi képviselő és raktár

Budapest, VI. Teréz-körút 20.

A leghíresebb **kötőgépek** tömlőzárral, házi és pari célra, részletfizetésre is kapható. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Varrógép és kerékpár javítóműhely.

Tanítás ingyen.

Nincsen betegség házánál,

ha meghozatja a híres

Király-Balzsamot,

a balzsamok királyát, mely minden betegség ellen egyedüli biztos szer; ezen híres balzsam által megakadályozza a főfájást, köszvényt, csuzt, rheumát, fog- és hátfájást, láb-szagatást, kólikát, gyomor-fájást, szóval minden betegségnek egyedüli biztos orvossága a Lires Király-balzsam, tehát szükséges hogy minden háznál készletben legyen. Egy nagy üveg 2 k. 55 f., 3 üveg 6 k. 55 f. bérmentve utánvétellel.

Kapható: **Grósz-Nagy Ferencz** gyógyszerésznél.

Debreczen kossuth utca. Budapesten: Török József gyógyszer-tárban Király-utca 12. Ugyancsak ezen szerrel megrendelhető az egész országban elismert **híres hajdusági bajuszpedrő**, melytől a legrovividebb idő alatt a legszebb bajusz nyerhető. 3 doboz 2 korona 15 fillér bérmentve, utánvétellel.

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról sem képes oly olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint

REMÉNYI MIHÁLY

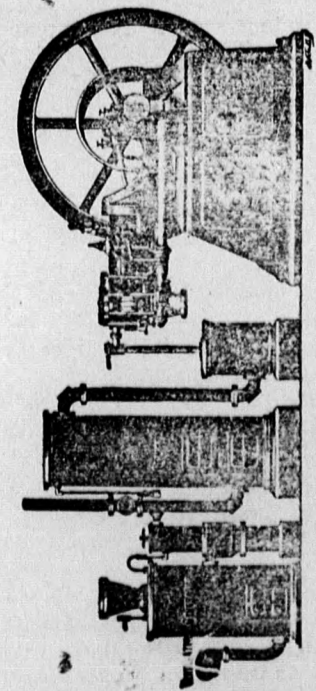
a magyar királyi zeneakadémia házi hangszerkészítője, azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, czimbalom, harmonium, harmonika, fa- vagy rézfuvó-hangszer, húr, stb.

stb., míg Reményi legujabb ábrákkal ellátott képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Bpestről, Király-utca 58. sz. Zenekarok teljes felszerelése a legolcsóbb arakon. Külön költségvetés díjtalanul. — Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Zongorák és czimbalomok javítása és hangolása. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Váci-körút 63.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány cséplőgépek, lóharc-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kazáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes aczel-ekék, 2- és 3-vasú-ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Eredeti OSERS és BAUER motorok

BUDAPEST, VI. Podmaniczky-utca 18

Motorgyár és vasúttűző: Bécs.
Benzin és petrólium-motorok és locomobillak részletek. — Kérelmező fizetési feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.